

Helytállás és kiállás

Ez a szülőföldünkön maradásunk alapfeltétele, valja Teleki Júlia, immár kettős állampolgárként, és reményteljesen várja családja rehabilitációját

Emberségesen helytállni, és kiállni egyenjogúságunk, egyenrangúságunk mellett – minden körülmények között! Csakis ez szavatolhatja emberhez méltó életünket, túlélésünket, legfőképpen megmaradásunkat a szülőföldünkön. Kissé elkeseredetten kezdte a beszélgetést a mi-nap Teleki Júlia, főleg a Szerbia kormányában, majd pedig a képviselőházban elhangzottak miatt. Szinte felfoghatatlan, hogy a haladásra, az egyetemes emberi jogok szavatolására váltig esküdözök kiállnak a kollektív bűnösség mellett, mondta.

Az idei szeptember emlékezetes marad **Teleki Júlia** és családja számára. A hónap derekán tették le ünnepélyesen az esküt Szekszárdon, Babits Mihály szülővárosában, Óbecse testvérvárosában. Néhány napra rá az Újvidéki Kerületi Bíróságon (ÜKB) tartották meg rehabilitációs kérelmének zárótárgyalását:

■ **Hogyan élte meg, és mit jelent Önnek a visszahonosítás?**

– A visszahonosítás, az eskütétel felemelő érzés volt számomra. Talán nem is tudom elmondani, milyen volt a szekszárdi templomban kimondani azokat a szavakat. Magyarországot hazámnak tekintem. Magyar állampolgárnak születtem, de alighogy megszülettem, már más neve lett a hazámnak, és csak szomorúságot hozott nekem. Megölték az apámat, kiűzték a szülőfalunkból, koncentrációs táborba zárták, és most ismét magyar állampolgár lettem itt, a szülőföldemen.

– Azt gondolom, hogy a magyar állam valamiképpen felelőséggel tartozik irántunk. Erre rámutatott Németh Zsolt külügyi államtitkár nyilatkozata a kollektív bűnösség kapcsán.

■ **Rehabilitációs kérelme zárótárgyalásának napján törölte a szerbiai kormány a kollektív bűnösség elvét. A parlamentben támadt parázs vita nyomán azonban a kormány visszavonta a módosítási javaslatot. Az elferdítések, a minősítések sorozata is napvilágot látott a médiában... Ennyire nem ismernénk a történelmet? Vagy a szándékosság sem zárható ki, hiszen vélhetően tavasszal választások lesznek minden szinten?**

– Szeptember 17-én lettem a magyar honpolgári esküt, és 20-án mentem a tárgyalásra, már mint magyar állampolgár is, akit még kollektív bűnösnek tartanak Szerbiában. A legújabb történések után annyit

Schmittné Makray Katalin köszönti Teleki Juliát

■ **Óbecse község polgárai eddig is szeretten utaztak Szekszárdra. Ezúttal hányan tették le az esküt? És hányan voltak összesen, honnan érkeztek?**

– Ausztráliából voltak eskütévők, és még hat országból: Szerbiából, Romániából, Szlovéniából, Ukrajnából, Németországból és Franciaországból. Tele volt a templom, nagyon szép volt. Szekszárd polgármestere, Horváth István és munkatársai mindent megtettek azért, hogy emlékezetes legyen számunkra az eskütétel. Ez a nap elfeledtet velünk 2004. december 5-ét. A magyar kormány, a parlament a magyar nemzet részeként fogadott be bennünket. Mindenki, aki szeretné, megkaphatja a magyar állampolgárságot, és nem kell, hogy elhagyja szülőföldjét, hisz mi itt születünk, de a magyar nemzethez tartozunk. Óbecse testvérvárosa Szekszárdnak, és mintegy 120-an tettük le együtt az esküt.

■ **A lehetőségén túl Ön szerint mi a visszahonosítás lényege?**

– Eddig is magyar voltam, de most jogilag is magyar honpolgár vagyok. Nem azért kérelmeztem a visszahonosítást, a magyar állampolgárságot, hogy valami hasznom legyen belőle, mi nem akarjuk ithagyni szülőföldünket, de kell, hogy érezzem azt, hogy a magyar nemzet egyenrangú tagja lehetek, hisz magyar vagyok, és oda tartozok akkor is, ha a határok elválasztanak bennünket.

■ **Kisebbségi létünkben ez mennyiben lehet meghatározó, fokozhatja-e biztonságunkat?**

mondhatok, hogy a szerb képviselők még nem tudnak szembenézni az igazsággal. Nem akarják eltörölni a kollektív bűnösség fogalmát. Mi 2003 februárjában a vajdasági képviselőházban, Nenad Čanak elnöksége alatt elfogadtunk egy rezolúciót, hogy nem ismerjük el a kollektív bűnösséget. Most viszont Čanak mintha mindent elfelejtett volna. Elfelejtette mindazt, amiért 2000-ben kiállt, nem beszélve a kilencvenes évekről, amikor együtt tüntettünk a háború ellen.

■ **Az ellentmondásokkal terhes szeptember Önnek és családjának mégis sokat jelent. Bizakodva, reménykedve várják az ÜKB végzését, családjának, az egykor Csúrogon élt Szabó családnak a rehabilitálásáról.**

– Ez év szeptembere számomra mégis egy örömet hozó szeptember. Az egyik, hogy visszakaptam magyar állampolgárságomat, és reménykedem, hogy végre rehabilitálják édesapámat és a családom minden tagját, akik közül sajnos már csak én élek.

A másik dolog pedig az lenne, ha végre az ártatlanul kivégzett magyaroknak lenne egy emlékhelye, egy maradandó emlékműve Csúrogon, a sintérgödörnél, ahova nem hordanának szemetet, és nem gyaláznák meg halottainkat. Ha mégis negatív lesz a válasz, akkor panaszt fogok tenni. Októberre meghívást kaptam az Európai Parlamentbe, és ott is elmondom mindazt, ami itt történt a II. világháború alatt és közvetlenül utána, immár a békében...

■ STANYÓ TÓTH Gizella